

hemmaplan

AUGUSTI 2024 ■ EN TIDNING OM DIG, OSS OCH VÅRT SKARABORG

Hållbar framtid i Håkantorp

Amanda tipsar om hur du kan öka biologiska mångfald på din gård

Vi delar ut återbäring för tredje året i rad!

Våra lantbruksrådgivare finns alltid nära, lokalt här i Skaraborg

KUNDREPORTAGE

Holländarna som köpte Wrangelsholms Säteri

LANTBRUK

Har du skyddat ditt kassaflöde?

Fler lantbrukare drabbas av GPS-stölder

Lantbruk Skaraborg

SID 6

SID 8

De ä gôtt att dela!

Att ta hand om varandra och det vi bryr oss om är vi bra på här i Skaraborg. Så bra att vi kan dela ut 100 miljoner kronor i återbäring i år igen till våra kunder. För en av fördelarna med ett kundägt bolag är att våra kunder är med och delar på överskottet - de ä gôtt att dela.

Testa kundägt du också, välkommen till LF Skaraborg

LFskaraborg.se/aterbaring
0500-77 70 00

Här finns vi **Skövde** Rådhusgatan 8, Box 600, 541 29 Skövde, 0500-777 000 **Falköping** Storgatan 1, 521 42 Falköping, 0515-677 200 **Lidköping** Torggatan 8, Box 2187, 531 02 Lidköping, 0510-777 220 **Mariestad** Esplanaden 8, Box 32, 542 21 Mariestad, 0501-377 240 **Tidaholm** Gamla Torget 6, 522 31 Tidaholm, 0502-777 260 **Skara** Stortorget 1, 532 30 Skara, 0511-241 00 **Habo** Jönköpingsvägen 13A, 566 31 Habo, 036-172 400 **Vara** Stora Torget 4, 534 31 Vara, 0512-797 270 **E-post** info@LFskaraborg.se

Hemmaplan Ansvarig utgivare: Jonas Rosman, vd LF Skaraborg.
Redaktion & Layout: LF Skaraborg: Malene Falk, Sandra Moberg och Elin Antonius.

LF Skaraborg

Hållbar framtid i Håkantorp

För tre år sedan gjorde Amanda och hennes familj ett stort livsval: De flyttade från Bollebygd, utanför Göteborg till Skaraborg. Drömmen om en gård blev verklighet när de flyttade in på Höjen i Håkantorp.

- Vi hade spanat på gårdar runt omkring där vi bodde ett tag, utan att hitta något, så en dag bestämde vi oss för att titta bredare och lade till Falköpings kommun i vår Hemnet-sökning, säger Amanda och fortsätter. Det var först efter att jag varit på en liekurs uppe vid Hornborgasjön som jag fick upp ögonen för området häromkring, det är så otroligt vackert här.

När de först såg sin nuvarande gård - ett charmigt 1900-tals-hus i bevarad äldre stil - visste de genast att det var rätt ställe för dem. De föll pladask för huset, men det var också viktigt med markerna. 22 hektar bete, åker och lite skog i det böljande kulturlandskapet passade Amanda och Jonatan perfekt.

Vill förvalta gårdens natur- och kulturvården

Även om Amanda har arbetat på flera gårdar tidigare och maken Jonatan vuxit upp på gård var det ändå ett stort steg att äga själva. Eftersom allt auktionerats ut innan försäljningen kostade det både pengar och tid att bygga upp jordbruket från noll. Idag har de cirka 60 gotlandsfår och säljer kött och skinn. Då de är nya på platsen har de använt sig av Länsstyrelsen för att få rådgivning om hur de kan sköta och utveckla gårdens natur- och kulturvården. Ett av de stora projekten på gården är att återställa en våtmark som tidigare dikats ut.

- Vi har gjort en våtmarksutredning men det är ett stort och resurskrävande projekt som kommer få ta tid. Att återställa dessa marker är viktigt för att öka biologisk mångfald och för att marken ska kunna lagra mer vatten och kol, vilket är bra både för naturen och klimatet förklarar Amanda och fortsätter. Förr dikades dessa marker ur för att få mer odlingsbar mark men oftast kunde de bara användas för odling i ett par år, därför gör de mer nytta som våtmark än som dålig betesmark som det är nu.

Kombinerar strategiskt och praktiskt arbete

De är många projekt på gång och just nu bygger de ut bostads-huset och använder då virke från markerna som sågas till bräder i det egna sågverket. De gillar också att testa mer miljövänliga material så i den nya hallen blir golvet av lera istället för betong. Men Amanda har inte all tid att lägga på gården, till vardags jobbar hon som hållbarhetskoordinator på LF Skaraborg.

- På gården får jag göra praktiska insatser för biologisk mångfald och klimatet samtidigt som jag får använda kroppen. Det är ett bra komplement till mitt mer stillasittande och strategiska arbete där jag stöttar bolaget att ta kliv i en mer hållbar riktning. Även om det är svårt att få timmarna på dygnet att räcka till hade jag inte velat ha det på något annat sätt, avslutar Amanda med ett leende.

Amandas tre tips för att öka biologisk mångfald på din gård

Både för stora produktionslantbruk och för småbrukaren, för dig som bott på gården i generationer eller för dig som är alldeles ny på platsen.

- 1 Ta hjälp av Länsstyrelsen med gratis gårdsrådgivning hur du kan förvalta din gårds natur- och kulturvården.
- 2 Använd regenerativa jordbruksmetoder för att skapa mer välmående jordar som ger bättre näringstäthet och mer motståndskraftiga marker. Vill du lära dig mer? Läs böcker, gå en kurs, kolla Youtube eller fråga någon som vet.
- 3 Har du utdikad mark som inte längre producerar så bra? Återvät våtmarken som funnits där tidigare. Det ger dig bättre lönsamhet eftersom bidraget för den marken höjs samtidigt som du kan bidra till biologisk mångfald, minskad övergödning och minskad risk för översvämningar nedströms.

FRÅN HOLLAND TILL FALKÖPING: Familjen Rijfkogels resa till ett nytt liv på Wrangelsholms Säteri

Hösten 2023 innebar en stor förändring för familjen Rijfkogel, som sålde sin gård i hemlandet Nederländerna för att starta upp på nytt i Sverige. Tack vare försäljningen av produktionslantbruket i Holland och med finansiering via lån från Länsförsäkringar Skaraborg kunde de köpa vackra Wrangelsholms Säteri med tillhörande mjölkproduktion i Falköping. Deras resa har dessutom blivit dokumenterad av ett holländskt TV-team. Vi besökte dem för att få en inblick i deras utmaningar och framgångar.

Familjen Rijfkogel började sin jakt på en ny gård i Kanada redan 2020 då den holländska regeringens skärpta regler för lantbrukare tvingade dem att söka nya möjligheter utomlands. Snart vände de dock blicken mot Europa och bland annat Sverige. De tittade på gårdar hela vägen från Skellefteå till Kristianstad, men fastnade till slut för Wrangelsholms Säteri i Falköping. En plats de förälskade sig i med de vackra omgivningarna och fälten.

Processen att köpa gården var lång och innebar mycket pappersarbete. De var tvungna att ha svenska personnummer klara innan de kunde låna till gården via Länsförsäkringar.

- Det stora engagemang som Länsförsäkringar och Sandra Posse (Kundansvarig Bank Lantbruk LF) visade för oss gjorde att valet av bank föll på just LF, berättar Michiel och José. Det krävdes ett stort arbete för att alla parter fullt ut skulle tro på- och förstå affären, men vi hade en bra känsla för Sandra och hon hjälpte oss genomföra affären enligt plan, fortsätter Michiel

2022 sålde de sin gård i Holland och i väntan på att alla processer skulle gå i mål i Sverige fick familjen flytta in till föräldrarna innan de till slut fick tillgång till Falköpingsgården i november 2023. Den första vintern i Sverige var en tuff prövning med kylan och det omfattande arbetet som behövde göras på gården.

Utmaningar och utveckling

Familjen Rijfkogel köpte gården inklusive djur och maskiner. De har många planer för hur de ska förbättra rationaliteten i driften med stort fokus på både djurhälsa- och arbetsmiljö.

- Familjen har god erfarenhet av mjölkkor och goda meriter med sig från Holland vilket vi såg stor potential i, berättar Sandra Posse.

Familjens hundar gillar att vara med

Att flytta till ett nytt land och starta upp ett produktionslantbruk på nytt är ingen lätt uppgift. Det har inneburit mycket mer arbete än vad familjen först trodde. Den första tiden har fokuset legat på att göra gården mer effektiv. Med 180 mjölkkor har de redan genomfört en rad förbättringar. Något de gjorde redan första dagarna var att ta bort alla fönster i ladan för att få in mer luft och ljus, en förändring som har fått positiv effekt för stallmiljön. Michiel och José ser på anläggningen med utgångspunkten hur den kan förbättras för att främja djurhälsan.

De planerar även att ta ner väggar, byta golv i stallet för att främja klövhälsan och installera fler mjölkrobotar. Deras passion för lantbrukslivet och omsorg om djuren lyser igenom i varje beslut de tar, samtidigt som de har ett skarpt öga för företagsekonomi, effektivisering och utveckling.

Barnen Dirk och Suus

Sandra Posse får träffa kalvarna. Sandra hjälpte familjen att genomföra affären när de köpte gården och LF har även löst familjens försäkringsbehov.

Kulturkrockar

Barnen Suus, 3 år och Dirk 6 år, går i förskola fyra timmar om dagen. De trivs bra i den svenska förskolan, som familjen tycker är välorganiserad utan att vara så strikt. Däremot har det inte varit helt enkelt att knyta nya kontakter. Även om de flesta i Sverige pratar engelska, upplever paret att svenskarna är lite mer reserverade och artiga än holländare generellt.

- Här knackar ni alltid på dörren innan ni kliver in, och om ingen öppnar går ni härifrån. I Nederländerna öppnar vi dörren och ropar 'Hallå! skrattar Michiel. Ofta är vi ute på gården någonstans och hör inte om någon knackar lite försiktigt på dörren, ler han och fortsätter skämtsamt, det har också visat sig vara svårare att få ett svenskt telefonnummer än ett personnummer! När jag ringer till någon här i Sverige svarar de inte eftersom jag ringer från ett konstigt nummer, så ett svenskt mobilnummer behövs verkligen om vi ska nå fram till svenskarna.

Ytterligare en faktor som gör att det tar lite tid att komma in i samhället är att paret har jobbat nästan dygnet runt sedan de flyttade hit och det gör att det inte är så lätt att knyta nya vänskapskontakter.

- Men det får komma med tiden. Vi håller tät kontakt med vänner och familj i Nederländerna med hjälp av WhatsUp och de kommer även hit och hälsar på.

Det händer alltid något på en gård

När vi besökte familjen fick vi en rundtur på gården där de delade med sig av sina framtidsplaner, hur de ska bygga om och var den nya mjölkroboten ska stå. Mitt under intervjun fick vi även bevittna en kalvning - ett bevis på att det alltid händer något på en gård. Trots det intensiva arbetet älskar familjen sitt nya liv och kan inte tänka sig att återvända till Holland.

Familjen ser sin framtid i Sverige och hoppas att deras barn en dag kommer att ta över gården. Om så sker, kan ett semesterhus i Holland bli aktuellt. Men det finns ingen press på barnen att även de ska bli lantbrukare

- De får själva välja sin väg i livet, intygar José.

Länsförsäkringar Skaraborg är glada över att ha bidragit till familjen Rijfkogels resa mot deras dröm och ser fram emot att följa gårdens utveckling i framtiden.

Försäkra dina lantbruksdjur och dina grödor.

Hos Agria kan du försäkra dina djur på gården samt dina grödor.
Läs mer på Agria.se/lantbruk

Har du skyddat ditt kassaflöde?

Säkra din produktion - det är det viktigaste. Att se till att skydda det som är ditt levebröd är grundprincipen som Erik Fahlström, kundansvarig Lantbruksförsäkring på LF Skaraborg jobbar efter. En annan viktig aspekt att tänka till på, är hur det ska fungera när något ändras.

- Det är naturligt och lätt att komma ihåg att försäkra det materiella på gården, exempelvis sina fordon och hus. Om man har byggt en byggnad så tänker man direkt på att man måste försäkra den. Men det är svårare att tänka på olika typer av avbrott. Som till exempel om du eller djuren blir sjuka eller om något händer med dina grödor, berättar Erik.

En tankeställare - vad har jag egentligen?

När Erik träffar kunder ställer han många frågor. Frågor om företaget och om den ekonomiska situationen. Anledningen till alla frågor är att skapa sig en bild och ta reda på vad för typ av skydd som personen och verksamheten har behov av. Frågorna fungerar som en tankeställare - vad har jag egentligen som behöver säkras upp om något oväntat sker. Det är svaren på dessa frågor som ligger till grund för vilka försäkringar som är viktiga för just den företagaren att skaffa.

Är DU rätt försäkrad?

Tänk på vilka risker som finns för dig som person när du funderar över vilka försäkringar som är viktiga att ha. Är du enmansföretagare är det kanske en risk om det händer något som gör att du inte kan jobba på som vanligt. Det påverkar sannolikt både din privatekonomi och din företagsekonomi. Att säkra upp med personförsäkringar såsom olycksfall och sjukvårdsförsäkring kan då vara extra värdefullt att göra.

Säker Person är ett försäkringspaket speciellt för dig som bor eller arbetar på landsbygden. Nedan är exempel på försäkringar som kan ingå i ditt paket.

- ✓ Sjukvårdsförsäkring
- ✓ Livförsäkring
- ✓ Olycksfallsförsäkring
- ✓ Olycksfallsförsäkring för tillfälliga medarbetare
- ✓ Sjukförsäkring
- ✓ Ersättarförsäkring
- ✓ Kundolycksfallsförsäkring

Kontakta någon av våra duktiga rådgivare så skräddarsyr vi ett försäkringspaket till dig.

- Det väldigt viktigt att man försäkrar sin intäktskälla, kolla vart du har ditt kassaflöde och var det kan bli tufft om det går illa. Sen kan du komplettera utifrån hur ditt behov ser ut. Vi har väldigt många bra försäkringar och vi har kompetensen att hjälpa dig, säger Erik avslutningsvis.

Vi kan Lantbruk

Var du än bor i länet så finns vi nära dig. När du behöver råd eller lån som rör ditt lantbruk så hjälper vi dig. Vi finns här. För all tid.

Thomas Henrysson
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0500-77 73 66
thomas.henrysson@LFskaraborg.se

Ulf Börjesson
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0500-77 71 14
ulf.borjesson@LFskaraborg.se

Albin Johansson
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0500-77 70 54
albin.johansson@LFskaraborg.se

Helen Källgård
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0501-640 17
helen.kallgard@LFskaraborg.se

Kristian Hallberg
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0510-48 80 34
kristian.hallberg@LFskaraborg.se

Erik Fahlström
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0515-72 33 06
erik.fahlstrom@LFskaraborg.se

Ove Johansson
Innesälj Lantbruksförsäkring
0501-37 72 52
ove.johansson@LFskaraborg.se

Anneli Bergheden
Innesäljare Lantbruksförsäkring
0500-77 71 57
anneli.bergheden@LFskaraborg.se

Sandra Posse
Lantbruksrådgivare Bank
0501-640 18
sandra.posse@LFskaraborg.se

Linnéa Jakobsson
Lantbruksrådgivare Bank
0510-48 80 14
linnea.jakobsson@LFskaraborg.se

Niclas Andersson
Lantbruksrådgivare Bank
0510-77 72 33
niclas.andersson@LFskaraborg.se

Anna Warolin
Lantbruksrådgivare Bank
0501-640 46
anna.warolin@LFskaraborg.se

Ulf Kvarnström
Lantbruksrådgivare Bank
0515-67 72 11
ulf.kvarnstrom@LFskaraborg.se

Ellinor Svensson
Kundservice Bank
0500-77 72 13
ellinor.svensson@LFskaraborg.se

Iréne Kjellberg
Kundservice Bank
0500-77 71 56
irene.kjellberg@LFskaraborg.se

Skydda din dyra GPS-utrustning

Viktigt!

Notera din GPS-utrustnings serienummer och fabrikat. Vi behöver det för att kunna efterlysa din GPS i händelse av stöld.

Dyr teknik som är lätt att bära iväg med är tjuvens dröm. Därför har GPS:er på traktorer och andra lantbruksmaskiner blivit ett föremål för stölder på senare år. Men det är egentligen väldigt enkelt att göra det svårt för tjuven att stjäla dem.

Beroende på vilka maskiner du har ser GPS-systemen lite olika ut. Men systemen och tillhörande teknik har ofta en sak gemensamt: de är dyra. De är dessutom lättare att promenera iväg med än en hel traktor. Därför är det viktigt att du är rädd om dina GPS:er.

- Vi ser fler och fler lantbrukare som drabbas av dessa stölder, säger Ulf Lindholm skadeförman på LF Skaraborg. Ofta är det organiserade stöldgögar som tar sig in i Sverige för att stjäla och därefter förs stöldgodset ut ur landet fort.

En stöld innebär ofta inte bara ett försäkringsärende på grund av en stulen GPS utan för dig som lantbrukare innebär det ofta ett avbrott i verksamheten som kostar både tid och pengar.

- När vi på LF får vetskapen om att en liga härjar försöker vi alltid informera kunder som vi bedömer finns i riskzonen, till exempel via sms. Men dessa ligo agerar snabbt och har vi otur kan flera kunder drabbas på väldigt kort tid, avslutar Ulf.

Läs våra råd kring hur du undviker stöld, och hur du ökar chansen att få tillbaka din utrustning i händelse av stöld.

- 1 Ta GPS-utrustningen med dig.** Plocka bort avtagbar GPS-utrustning när du lämnar traktor. Eller ställ in traktor och lås när den inte används.
- 2 Aktivera skyddssystem.** Skyddssystem kan till exempel betyda att man behöver en pinkod för att låsa upp enheten. Om du inte har det så kan du prata med tillverkaren av din GPS-utrustning - i vissa fall går det att efterinstallera.
- 3 Stödmärk GPS-utrustningen.** Det innebär att du kan spärra eller upptäcka stulna utrustning och det är ett bra sätt att skrämja iväg tjuvarna. Det kan även innebära en chans att få tillbaka utrustningen efter en stöld.
- 4 Backa upp datan.** En stöld av GPS-utrustning är ett övåkommet avbrott i arbetet, och om utrustningen inte återfinns är det också mycket data som går förlorad. Se därför till att regelbundet göra en backup av datan i GPS:en.

Förebygg riskerna med batterilagring

Batterilagringsteknik är ett viktigt verktyg för att balansera den gröna energiförsörjningen och möta elbehoven. Det finns flera saker att tänka på säkerhetsmässigt innan batterilager placeras på gården.

För den som vill placera ett batterilager på ett lantbruk gäller det att följa Brandskyddsföreningens regler (LBK-pärmen), berättar Johan Ålstam, besiktningsman skadeförebygg på LF Skaraborg.

Den viktigaste saken att tänka på för att förebygga skador är att placera sitt batterilager på rätt ställe. Till exempel får du inte placera det i djurstall eller byggnader som innehåller djurstall.

- Den bästa placeringen och det som jag rekommenderar är i ett eget utrymme minst 15 meter från andra ekonomibyggnader på gården, säger Johan.

Det är även viktigt att anläggningen är skyddad mot överspänningar orsakade av åska. Det gör du genom att se över hela gårdens överspänningsskydd.

Om ett batteri börjar brinna är det svårt att släcka och följderna kan bli katastrofala. Mindre batterilager upp till 25 kWh är tillåtet att placera i en byggnad men då ska det brandsektioneras. Det ska finnas en brandcell som kan stå emot en brand i 60 minuter från båda sidor. Det är ju även för att skydda batteriet om det startar en brand någon annanstans på gården så att den inte ska sprida sig till batteriet.

- Står du inför en investering kontakta oss innan, för vi kommer gärna ut och tittar. Det är bättre att vi kommer ut före än efter, säger Johan och fortsätter. Har du redan placerat ett batterilager och känner att du vill få en genomgång av det, då hör du av dig till din kontaktperson hos oss för att boka en tid för införsäkringskontroll.